

Gjaldið úr Samhaldsfasta hækkar 5%

Frá 1. janúar 1998 hækkar gjaldið úr Samhaldsfasta við 5%, og verður það nú 6.300 krónur um árið

EIRIKUR LINDENSKOV

Gjaldið úr Samhaldsfasta hækkar nú 5%.

Hetta hefur stýrið fyrri arbeiðsmarknaðeftirlöngrunninn samtykt, og verður hækkingin galdandi frá 1. janúar komandi af rokna. Tá verður eftirlöngin úr Samhaldsfasta 525 krónur um mánaðin - ella 6.300 krónur um árið. Ásetingin er galdandi árið 1998, og fáa

öll, sum hava fylt 67 ár, eftirlöngin úr grunninum.

Löngingslögin um eftirlöngrunn er frá 1991, men hon er brytt nakrar ferðir. Lögin ásetur, at stýrið fyrri grunnin skal áseta útgjaldið eina ferð um árið fyrri álmakkaárið eftir.

Lönmóttakarar og arbeiðsgevarar hava gildið síðan 1. janúar 1992 í grunnin, lönmóttakarar 1/2% av löngini so hvørt og

arbeiðsgevarar 1/2% av löngunum í undanfarna ári.

Eitt ársinngjald frá 1. apríl 1993 - 31. mars 1994 er sambært löngarbroyting latið arbeiðsloysisskipanini sum veiting.

Eftirlöngarveitingin er ásett soleiðis, at grunnurin sleppur undan at lækka upphæddina seinni, og í staðin fyrri hefur møguleika fyrri at lata eina vaksandi upphædd, sum í minsta lagi

veksur líka nógv sum inflatiónin.

Reglurnar um útgjald úr grunninum eru ásettar í löngingslóg nr. 39 frá 7. mai 1991 og í kunngerð nr. 44 frá 9. mai 1997. Eftir hesum reglum er tað Toll- og Skattstovan, sum stendur fyrri útgjaldinum, og høvnn mánað setur veitingina á konto hjá hvørjum móttakara í spari-kassa, banka ella postgíro.

Partabrævafallið í USA ávirkar neyvnan okkum

– At heimsbúskapurin er væl fyrri, at altjóða samhandilin er vaksandi og tað at kursirnir longu hava stabili-serað seg aftur er tekin um, at talan ikki skuldi verða um eitt veruligt krakk, sigur Sigurð Poulsen, landsbankastjóri

EIRIKUR LINDENSKOV

Júst sum menn andaðu lættan eftir at tiggja ár vóru liðin síðan børskrakkið í 1987 í New York, var aftur vandi á ferð. Partabrævakursirnir fullu bráðliga, og ofríður kom í partabrævamarknaðin.

Men tibetur rættaðu kursirnir seg aftur, og vandin fyrri sama skaða sum í 1987 var burtur aftur.

– Nú var tað ikki gjaldoyrað, sum hetta ávirkaði, men partabrøvini, sigur Sigurð Poulsen, landsbankastjóri.

– Tað er sera trupult at meta um, hvussu eitt møgulegt krakk á partabrævabørsinum í New York hevði kunna ávirkað okkum, men av tí at heimsbúskapurin er so mikið væl fyrri, var ikki grundarlag fyrri einum rættuligum børskrakki, sigur hann.

Búskapurin betur fyrri
Hann ber saman við støðuna í 1987.

– Tá fullu partabrøvini 23% í virði eftir einum degi, men ávirkanin var kortini ikki so stór. Hesaferð var talan um eitt fall upp á 7%, og verður ávirkanin tísíkl

– Lítið bendir á, at støðan í USA ávirkan okkum, heldur Sigurð Poulsen, landsbankastjóri

tað minni, vísir hann á.

– Tað hefur leingi verið vøntandi, at tað skuldi koma eitt prisfall upp á partabrøv í USA. Men tá marknaðurin longu hefur rættað seg uppáftur, so er helst ikki grundarlag fyrri at halda, at marknaður rættuliga kann fara um koll.

– Tá so nógv fólk, ið fáast við hetta, vønta, at partabrøvini skulu fara at falla - og tey falla, men rætta seg so skjótt uppáftur, so er tek-in um, at búskapurin er á eina rættari leið.

– Eg trúgvi ikki, at tað ber til at manipulera við hasum, heldur Sigurð Poulsen.

Búskapirnir í heiminum eru í dag betur fyrri, enn teir vóru í 1987. Tað eru ikki realbúskaparligar viðurskifti, sum tala fyrri einum skráðli, men tað kunnu verða psykologiskir faktorar - eitt nú kreppan í Eysturasiatisku londunum, sum útløysti hatta, heldur Sigurð Poulsen.

– Har er ein verulig

kreppa, sum tú vísir seg at vera rættuliga lokál, sigur hann.

Lítil útsving

Sigurð Poulsen sigur, at trupult er at vísa á, hvørjar avleiðingar tað kundi fingið fyrri okkum. Um tað visti seg, at basis var fyrri at kursirnir skuldu falla so nógv, so kundi rentan í fyrstu syftu fallið á lánsbrøvum, tí so fluttu pengarnir frá partabrøvum yvir til lánsbrøvini. Men tað sær ikki út til at henda.

Men var henda støðan varandi, so kundi tað merkt, at vøntaða rentuhækkingin ikki kom so skjótt, sum vøntað. Fyri onkran hevði hetta verið ein fyrimunur, men samanlagt er tað helst størsti fyrimunurin, at búskapirnir eru væl fyrri.

Í 1987 merktu vit tað ikki so nógv, men tað færdi til rentuhækking í USA.

– Fylgjurnar í 1987 vóru ikki so stórar, og einki í mun til krakkið í 30'unum. Tú er ilt at siga, hvør orsøkin

er, men búskapirnir eru hampuliga væl fyrri, og altjóða samhandilin er í vøkstri. Tað var hann kortini eisini í 1987, men frá 1913 til 1950 minkaði samhandilin alla tíðina, og síðani er hann vaksin, sigur Sigurð Poulsen.

– At búskaparliga samstarvið kring heimin er vaksandi nú, meðan tað í 30'unum var minkandi, hefur við sær, at tað ikki kemur so stórir panikkur í eina slíka tillaging, sum vit upplivdu nú um dagarnar. Tí skal nógv til, fyrri at hetta skal ávirka rentuna munandi, sigur landsbankastjóri.

– Seinastu dagarnar hava vit sæð ein rentuvøkstur í Danmark, men síðan støðan aftur stabili-serað seg, er rentan lækkað aftur - men útsvingini hava verið sera lítil.

Higartil er ávirkanin rættuliga avmarkað, og lítið bendir á, at hon verður størri, sigur Sigurð Poulsen, landsbankastjóri.

Jólamerki at fáa mánadagin

Eins og undanfarin ár, koma aftur í ár jólamerki út í november mánaði, sigur Postverkioð.

Avlopið av søluni verður latið tilýmisk tiltøk, ið eru til frama fyrri børn, ung, brekað og onnur samfelagslig endamáli.

Samlaða avlopið hesi 20 árin hefur verið umleið 15,5 milliónur krónur. Flestu merkini verða seld útlendskum savnarum, og bert eina 8% verða keypt av føroyingum í Føroyum.

Frimerkjadeildin ehvur í ár prentað ein serstakan faldara til savnarar kring allan heimin og í Føroyum, ið nágreiniliga sigur frá, hvat tey ymsu tingini á arkinum avmynda og

vórðu brúkt til.

Jólamerkini í ár hefur Edward Fuglø teknað, og lagt til rættis saman við honum hefur Repro Sett.

Frimerkjadeildin vónar, at sølan í Føroyum fer at vaksa, og at fólk fara at keypa jólamerkini og ognar sær faldaran, ið fylgir við, tá tey keypa jólamerkini.

Postverkioð boðar frá, at jólamerkini verða at fáa á øllum posthúsum í Føroyum frá 3. november.

Frá mánadegi fáast eisini tann snottuliga Ar-bókin og ársmappan. Tær eru væl egnaðar sum jól-agávur og kunnu bíleggjast á Frimerkjadeildini ella keypast á posthúsum kring landið.

Hitta landsstýrismálanevndina

Ein fyrri ein skulu allir fimm landsstýrismenninir og lögmaður í dag og í morgin hitta landsstýrismálanevndina, sum hefur eftirlitið við landsstýrinum

EIRIKUR LINDENSKOV

Í dag og í morgin skulu allir landsstýrismenninir á fund við landsstýrismálanevndina, sum m. a. hefur til uppgávu at hava eftirlit við landsstýrinum.

Formaður í nevndini er Vilhelm Johannesen úr Javnaðarflokkinum. Hetta er einasta nevnd, sum hefur formann og meiriluta úr andstøðuni.

Fundirnir í landsstýrismálanevndini, sum vera í hølunum hjá lögtinginum í Løstuni í Havn byrja

klokkan 10, og verður tað Eilíf Samuelsen, sum verður fyrstur á fund. Klokkan 11 skal Ivan Johannesen hitta nevndina, klokkan 13 Kristian Magnussen og klokkan 14 skal Sámal Petur í Grund hitta landsstýrismálanevndina.

Í morgin klokkan 11 skal John Petersen møta nevndini, klokkan 13 lögmaður og seinastur verður Anfinn Kallsberg, sum hittir landsstýrismálanevndina klokkan 14